

BOG

BONDENS FRISÆTTELSE (/BOEGER/BONDENS- FRISAETTELSE)

Af
Birgit Løgstrup (/forfattere/birgit-logstrup)
(2015)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET

Log ind (/user/login?destination=/boeger/bondens-frisaettelse) for at anmelde

(HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?

SEARCH_BLOCK_FORM=870970-

Facebook

Tweet (https://twitter.com/intent/tweet?

(http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/bondens-frisaettelse&title=Bondens frisættelse)

Belysning af de danske landboreformer, herunder forholdene før og efter det politiske arbejde med reformerne og perspektivering til den politiske udvikling i samtiden og til landbruget i dag.

TAGS: STAVNSBÅNDET (/TAXONOMY/TERM/9950)

ANMELDELSE

07 jan.16

(/users/jytte-
kjaer-schou)

Af Jytte Kjær Schou (/users/jytte-
kjaer-schou)

Skribent

Et omfattende, landbohistorisk værk, der beskriver de store landboreformer i sidste halvdel af 1700-tallet og første halvdel af 1800-tallet, som førte til drastiske ændringer i landbruget.

Forfatteren er historiker med et indgående kendskab til landbohistorie, og hendes bog er et hovedværk på området. Baggrunden for reformerne beskrives dels som ideologisk dels som økonomisk. De europæiske frihedsidealiser vandt også indpas i Danmark. Først i de øverste samfundslag, men lempelsen af censuren åbnede for debatter og høringer og gjorde også den brede befolkning bekendt med idéerne. Perioden var en økonomisk opgangstid for Danmark med stor efterspørgsel efter landbrugsvarer og stigende kornpriser. For at kunne udnytte det, var det nødvendigt med en reform af landbruget for at gøre det mere rentabelt. Reformene blev grundigt forberedt. De blev ikke bare trukket ned over hovedet på godsejere og bønder men blev med held indført over en lang periode. Forfatteren redegør detaljeret for den centrale lovgivningsproces og belyser implementeringen af lovene ved lokale

resultater på tre udvalgte godser. Afslutningsvis giver hun en samlet vurdering af landboreformerne og de afgørende faktorer for deres succes.

1788, hvor stavnsbåndet blev ophævet, er et magisk årstal for mange af os, men forfatteren pointerer, at reformerne var langt mere vidtrækkende og også omfattede væsentlige områder som landsbyfællesskabets opløsning, udskiftningen, fæstejordens overgang til selveje, hoveriets regulering m.m. Det gamle landsbyfællesskab beskrives som en spændetrøje for den driftige bonde. Med udskiftningen fik han sin jord samlet, og som selvejer blev han motiveret til at optimere sit landbrug. Så let gik det selvfølgelig langt fra altid, og forfatteren understreger, at der var store forskelle i den lokale implementering af reformerne.

Bogen giver et virkelig godt indblik i forarbejdet, som foregik i skiftende kommissioner, der skulle diskutere problemer, indhente ekspertviden og indgive lovforslag. Forfatteren ser også på sammensætningen af kommissionerne og påviser, hvordan den influerede på udfaldet af arbejdet. I nogle perioder var kommissionerne overvejende godsejervenlige, i andre perioder tilgodeså man bønderne. Når det lykkedes at gennemføre så gennemgribende reformer, skyldes det ifølge forfatteren, at de skiftende magthavere hele vejen igennem holdt fast i det overordnede mål, at opnå en større og kvalitetsmæssigt bedre landbrugsproduktion. Det fremgår desuden af bogen, at reformerne var præget af et helhedssyn på landbosamfundet. Man nøjedes således ikke med reformer på det

sociale og økonomiske område, men gennemførte fx også en ny skolelov, der skulle højne bønderbørnenes kundskabsniveau.

Det er en imponerende bog, der dækker alle sider af reformbevægelsen. Det er også en indbydende bog med et smukt layout og mange velvalgte illustrationer. Kompositionen er overskuelig, og forfatteren udtrykker sig klart og let forståelig. Når bogen alligevel ikke er for den alment interesserede læser, skyldes det de overvældende mange detaljer, der gør det svært at bevare overblikket. For historikere og for de seriøst interesserede er bogen derimod en guldgrube af viden.

BOGDETALJER

Brugernes anmeldelser

0 anmeldelse

Log ind (</user/login?destination=/boeger/bondens-frisaettelse%23comment-form>) eller opret en konto (</user/register?destination=/boeger/bondens-frisaettelse%23comment-form>) for at skrive kommentarer

